

Minister Spraw Zagranicznych

USM 2103-27-06/2

Warszawa, dnia 4 października 2006 r.

Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Wielkie powitanie Pana Marszałka!

Odpowiadając z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Antoniego Szymańskiego podczas 18 posiedzeniu Senatu RP w dniu 14 września 2006 r. w sprawie apelu prezesów klubów inteligencji katolickiej w obronie praw migrantów zarobkowych, uprzejmie informuję, co następuje:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, dostrzegając wagę problemu i dla uchwycenia jego skali, wydało polskim placówkom w państwach unijnych dyspozycję stałego monitorowania sytuacji i przekazywania analitycznych informacji dotyczących warunków zatrudnienia, występowania przypadków naruszania praw pracowniczych, praktyk dyskryminacyjnych oraz nierzetelnego świadczenia usług przez krajowych i zagranicznych pośredników pracy. Ponadto placówki mają analizować zakres i możliwości udzielania pomocy przez przedstawicielstwa dyplomatyczne i urzędy konsularne oraz ograniczenia wynikające z uregulowań prawa polskiego, kraju urzędowania oraz umów i zwyczajów międzynarodowych.

Niezależnie od prowadzonej pracy analitycznej, której celem w dłuższej perspektywie jest wskazanie możliwości stworzenia skutecznego systemu pomocy polskim obywatelom pracującym za granicą, w obecnej sytuacji nasze placówki na co dzień udzielają bezpośredniej pomocy setkom obywateli pomagając m.in. w egzekwowaniu zaległej płacy u nieuczciwych pracodawców, przeciwstawiając się dyskryminacji, pomagając w dochodzeniu praw poprzez inspekcje pracy czy związki zawodowe, informując o zagrożeniach niesprawdzonych ofert, tłumacząc umowy o pracę, przekazując informacje o przysługujących świadczeniach socjalnych i pracowniczych, etc.

Pomoc ta, niezależnie od kierowania polskich obywateli do właściwych instytucji miejscowych, których obowiązkiem jest obrona praw pracowniczych, a także przeciwdziałanie nierównemu traktowaniu pracowników Unii Europejskiej, udzielana jest bezpośrednio w ramach opieki konsularnej świadczonej przez nasze urzędy. Skala zjawiska przekracza jednak niejednokrotnie aktualne możliwości kadrowe i lokalowe naszych urzędów.

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Zagranicznych podjęło szereg przedsięwzięć organizacyjnych i kadrowych dostosowujących urzędy konsularne do zwiększonego zakresu zadań. Pamiętać jednak należy, że realizacja tych przedsięwzięć następuje w warunkach istotnych ograniczeń etatowych i finansowych, co z kolei wpływa na ich zasięg i możliwości.

Obecnie resort spraw zagranicznych podjął decyzje organizacyjne oraz finansowe o wzmocnieniu pionu konsularnego w najbardziej obciążonych placówkach zagranicznych na obszarze UE, a mianowicie: o utworzeniu dodatkowych 2 etatów ds. opieki konsularnej w KG RP w Londynie, o uruchomieniu dodatkowego etatu do spraw opieki konsularnej i zwiększeniu ilości stanowisk pomocniczych w Wydziale Konsularnym Ambasady RP w Dublinie oraz o zwiększeniu o 1 etat konsularny obsady w Wydziale Konsularnym Ambasady RP w Oslo oraz Konsulacie Generalnym RP w Edynburgu. Ponadto, w celu rozładowania alarmującej sytuacji w Konsulacie Generalnym w Londynie – do czasu rozwiązań proponowanych w roku budżetowym 2007 – na wniosek Departamentu Konsularnego i Polonii MSZ, Dyrektor Generalny podjął decyzję o natychmiastowym skierowaniu 3 dodatkowych pracowników do pomocy w tamtejszym urzędzie.

Należy jednak podkreślić, że podjęte działania mają jedynie charakter doraźny i ich realizacja jedynie częściowo wpłynie na poprawę sytuacji. Niezbędne jest bowiem ustanowienie nowych urzędów konsularnych oraz dalsze zwiększenie stanu etatowego o pracowników merytorycznych w istniejących już placówkach w krajach Unii Europejskiej.

Potrzeby w tym zakresie zostały sformułowane między innymi w odpowiedzi na dezyderat nr 3 Komisji Łączności z Polakami za Granicą Sejmu RP skierowany do Prezesa Rady Ministrów „w sprawie zagwarantowania odpowiedniego poziomu opieki konsularnej nad obywatelami polskimi w krajach Unii Europejskiej w związku z otwarciem ich rynków pracy” uchwalony na posiedzeniu Komisji w dniu 23 marca 2006 roku.

W piśmie do Marszałka Sejmu RP z dnia 27 kwietnia 2006 r. Minister Spraw Zagranicznych przedstawił pilny plan niezbędnej restrukturyzacji urzędów konsularnych, który powinien znaleźć swój wyraz w budżecie państwa na rok 2007.

Minister wskazał na potrzebę:

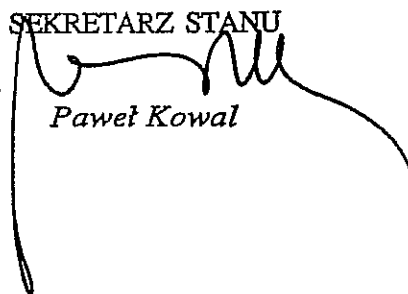
1. powołania nowych Konsulatów Generalnych RP w Wielkiej Brytanii w środkowej Anglii, w Republice Włoskiej na Sycylii oraz w Republice Greckiej w Salonikach,
2. wzmocnienia obsady urzędów konsularnych o merytoryczne etaty w następujących placówkach: w ambasadach RP w Atenach, Dublinie, Helsinkach, Lizbonie, Madrycie oraz w Oslo; w konsulatach generalnych RP w Barcelonie, Brukseli, Edynburgu, Londynie i w Malmö.

Obliczono oraz wskazano, że efektywna realizacja powyższych założeń, niezbędnych dla zapewnienia skutecznej pomocy obywatelom polskim udającym się do wymienionych krajów UE, wymaga wyasygnowania dla MSZ z budżetu Państwa początkowo kwoty 14.426.168,- PLN, a następnie corocznie sumy 11.656.344,- PLN .

Ministerstwo Spraw Zagranicznych ma jednakże świadomość, że rozbudowa oraz restrukturyzacja sieci konsularnej w krajach aktualnej migracji zarobkowej Polaków nie rozwiąże sytuacji bez odpowiednich działań na szczeblu państwowym. Niezbędne jest, aby jednocześnie z prowadzonymi za granicą działaniami, kompetentne urzędy i instytucje krajowe podjęły kroki mające na celu rzetelne informowanie o możliwościach, warunkach oraz wymogach zatrudnienia i życia w poszczególnych krajach Unii Europejskiej. Temu celowi mogłoby służyć w pierwszej kolejności doprowadzenie do przetłumaczenia materiałów informacyjnych Europejskiej Sieci Zatrudnienia EURES (co w chwili obecnej jest zrealizowane w bardzo niewielkim stopniu) oraz ich szerokie rozpropagowanie w Polsce. Uzasadnione wydaje się również opracowanie specjalnych programów informacyjnych oraz przygotowawczych (kursy języków obcych, warsztaty z zakresu prawa pracy zarówno polskiego, jak i Unii Europejskiej, regulacje podatkowe, ubezpieczenia zdrowotne itp.), z których mogłyby korzystać osoby zdecydowane na wyjazd. W tym zakresie można by oprzeć się na doświadczeniach innych państw.

Na zakończenie pragnę wyrazić zadowolenie z zapowiedzianej na koniec października br. debaty o najnowszej emigracji, organizowanej przez Senat RP. Z pewnością będzie ona okazją do konstruktywnej wymiany poglądów na te ważne tematy.

Upoważnia -

6.2 .
SEKRETARZ STANU
Paweł Kowal